

Förskolan Havslätt

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskola
Läsår: 2020/2021

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Ansvariga för planen

Rektor Åsa Björk

Vår vision

Bildningsförvaltningens vision är "Ett Gott Liv"

Planen gäller från

2020-09-01

Planen gäller till

2021-08-31

Läsår

2020/2021

Barnens delaktighet

Alla pedagoger har ett gemensamt ansvar att dagligen arbeta med värdegrundsfrågor.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid inskolningssamtal och föräldramöten informerar vi vårdnadshavarna om vår likabehandlingsplan och svarar på de frågor som blir aktuella.

Personalens delaktighet

Förskolans personal har ett stort ansvar att bidra till en god arbetsmiljö genom att aktivt verka för goda relationer till barn, vårdnadshavare och kollegor.

Rektor går tillsammans igenom planen med personalen vid utvecklingsdagar, arbetsplatsträffar och vid pedagogiska måndagar.

Förankring av planen

Planen finns att läsa på Oskarshamns kommuns hemsida. Under september går personal och rektor tillsammans igenom planen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Förskolans uppsatta mål har utvärderats på utvecklingsdagar och vid pedagogiska måndagar i samråd med rektor.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor, medarbetare tillsammans med barnen och för kännedom till vårdnadshavare.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Mål 1: Barnen känner sig trygga i förskolans olika miljöer inomhus och utomhus.

Syfte: Att barnen ska vistas i en trygg miljö, där möjlighet ges till utveckling och lärande. Varje barn ska få stöd i att utveckla en god självkänsla och en tillit till sin egen förmåga.

Insats: God omsorg, närvarande pedagoger som utmanar barnens nyfikenhet, delaktighet och inflytande i tillåtande miljöer. Trygghetsvandringar ute och inne är en metod vi tillämpar för att skapa en gemensam trygghet.

Barnen ska erbjudas olika aktiviteter under dagen som ger utrymme för egna planer, fantasi och kreativitet i lek och lärande.

Utvärdering: All personal har lagt stor vikt i att alla barn ska känna sig trygga och ser en god måluppfyllelse. Genom att vara närvarande, lyhörda och se varje barns förutsättningar och behov får vi det goda resultatet.

Mål 2: Ingen på förskolan upplever sig diskriminerad.

Syfte: Förhindra att kränkande behandling sker.

Insats: För att minimera risken för diskriminering eller kränkning är vi lyhörda och närvarande pedagoger. Vi för en dialog med vårdnadshavarna genom bl.a utvecklingssamtal, uppföljningssamtal eller vid andra särskilda händelser. Vid eventuella händelser skrivs ett tillbud.

Utvärdering: Utifrån våra insatser och respons från vårdnadshavarna upplever vi att vi har nått en god måluppfyllelse.

Årets plan ska utvärderas senast

2021-08-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Den utvärderas på samma sätt som fjolårets plan.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och samtliga medarbetare.

Främjande insatser

Namn

Det främjande arbetet i förskolan

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Inget barn ska uppleva diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Inget barn ska heller uppleva kränkande behandling eller trakasserier.

Mål 1: Barnen känner sig trygga i förskolans olika miljöer inomhus och utomhus.

Syfte: Att barnen ska vistas i en trygg miljö, där möjlighet ges till utveckling och lärande. Varje barn ska få stöd i att utveckla en god självkänsla och en tillit till sin egen förmåga.

Insats: God omsorg, närvarande pedagoger som utmanar barnens nyfikenhet, delaktighet och inflytande i tillåtande miljöer. Trygghetsvandringar ute och inne är en metod vi tillämpar för att skapa en gemensam trygghet.

Barnen ska erbjudas olika aktiviteter under dagen som ger utrymme för egna planer, fantasi och kreativitet i lek och lärande.

Mål 2: Ingen på förskolan upplever sig diskriminerad.

Syfte: Förhindra att kränkande behandling sker.

Insats: För att minimera risken för diskriminering eller kränkning är vi lyhörda och närvarande pedagoger. Vi för en dialog med vårdnadshavarna genom bl.a

utvecklingssamtal, uppföljningssamtal eller vid andra särskilda händelser. Vid eventuella händelser skrivs ett tillbud.

Mål 3: Utveckla medvetenhet om rätten till sin integritet.

Syfte: Varje barn måste få känna att de alltid bestämmer över sin egen kropp. Vi pedagoger har ett ansvar att värna denna rätt och deras integritet.

Insats: Ett kontinuerligt arbete, där vi med hjälp av sagor, samtal osv. stöttar barnet att stärka rätten till sin egen kropp, att våga säga nej. Tillsammans stärker vi barnen och deras integritet och hjälper dem att sätta egna gränser.

Ansvarig

Rektor och samtliga medarbetare.

Datum när det ska vara klart

2021-08-31

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

För att få vetskap om det finns diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på förskolan och i så fall var, när och hur genomför förskolan en kartläggning. Barn, personal och föräldrar deltar på olika sätt; Genom observationer och dokumentationer, dialoger i barngruppen, trygghetsvandringar samt vid utvecklingssamtalen och den dagliga föräldrakontakten får vi ett underlag. Utifrån detta kan vi sätta in relevanta åtgärder i det förebyggande arbetet på förskolan. Kartläggningen pågår genom hela läsåret.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Kommunenket besvaras av föräldrar under vårterminen vartannat år. Trygghet, trivsel och den sociala miljön är några av frågorna. På höstens föräldramöte informerar enheterna om sin plan och de prioriterade åtgärderna. Barnen får vid olika samtal besvara hur man upplever sin dag på förskolan. Vad som är bra och vad som kan bli bättre gällande trivsel och trygghet, en så kallad regelbunden kartläggning.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Rektor sammanställer och analyserar föräldrars resultat från enkäten, vilket gör det möjligt för pedagogerna på enheten att reflektera och kunna vidta lämpliga åtgärder inför kommande termin.

Resultat och analys

På förskolan främjar vi olikheter och ser det som en tillgång i verksamheten. Vi tänker genusneutralt i all verksamhet. Vi kan uppleva att utbildade vikarier inte har samma kunskap när det gäller dessa frågeställningar. Här har vi en viktig roll att förmedla genom att vara goda förebilder.

Förebyggande åtgärder

Namn

Allas lika värde

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Varje barn ska känna trygghet och bli bemötta efter sina förutsättningar och personlighet.

Utvärderingen sker kontinuerligt genom den pedagogiska dokumentationen varje vecka och genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Åtgärd

Kontinuerliga diskussioner utifrån vikten av att vi pedagoger har en gemensam grundsyn i vårt förhållningssätt. Fortsättningsvis kommer vi att presentera våra mål, strategier och insatser/åtgärder för våra nyanställda och vikarier.

Anpassa miljöerna utifrån barnens intresse och behov.

Utvärderingen sker kontinuerligt genom den pedagogiska dokumentationen varje vecka och genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivera åtgärd

Vi pedagoger arbetar kontinuerligt för att främja barns lika rättigheter och möjligheter utifrån sina förutsättningar och personligheter.

Att genom samtal stärka barnens demokratiska värderingar.

Ansvarig

Rektor och samtliga medarbetare.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela året.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personalen är närvarande pedagoger och håller god uppsikt där barn leker inom- och utomhus. Det finns alltid en anställd i närhet av barnen. Ständigt pågående värdegrundsarbete med ett öppet klimat mellan pedagogerna där vi snabbt tar upp förhållningssätt med varandra då någon situation uppstår som behöver diskuteras. Skyldighet att lyfta uppkomna situationer omedelbart. Samt BHT träffar en gång per termin där pedagoger, specialpedagog och rektor tittar på vad som händer i verksamheten.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och föräldrar kan vända sig till vilken förskolepersonal som helst vid förskolan, men de rekommenderas att ta en kontakt med den personal som arbetar på barnets avdelning.

Alternativ kan barn och vårdnadshavare vända sig till rektor.

Rutin för anmälan till huvudmannen

Rutin för anmälan till huvudmannen om kränkande behandling, diskriminering, sexuella trakasserier och/eller trakasserier gällande barn eller elev i bildningsnämndens verksamhetsområde

Dessa rutiner syftar till att klargöra hur anmälan från rektor till huvudmannen ska göras vid misstanke om utsatthet.

Bakgrund och definitioner

Enligt 6 kap skollagen (2010:800) ansvarar huvudmannen (kommunen) för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

- § 6 Målinriktat arbete
- § 7 Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling
- § 8 Plan mot kränkande behandling
- § 9 Förbud mot kränkande behandling
- § 10 skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling I förvaltningschefens, verksamhetschefernas och rektorernas uppdrag ingår att säkerställa att ovanstående sker.

Enligt 6 kap 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektor.

En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på ett sätt som avses i diskrimineringslagen, gäller samma

anmälningsskyldighet. Anmälningsskyldigheten gäller oavsett vem som utför den kränkande handlingen.

Anmälan till rektor och huvudman ska göras skyndsamt det vill säga i nära anslutning till händelsen.

Utredningsskyldigheten infaller så fort kännedom finns om att det har förekommit kränkningar eller att något barn eller någon elev känner sig kränkt. Detta innebär att det i anmälan ska finnas med en beskrivning av händelsen och vilka åtgärder som har vidtagits/planerats.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten.

Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet”. Kränkande behandling innefattar mobbning, sexuella trakasserier och trakasserier.

Diskriminering är en kränkande behandling utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsövergripande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Rutin för anmälan till huvudmannen

1. Lärare, förskollärare eller annan personal (gäller alla förvaltningar) som får kännedom om att ett barn eller en elev utsatts för eller anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, ska omedelbart anmäla detta till rektor och huvudman. En anmälan kan även komma från vårdnadshavare.

2. Anmälan till rektor och huvudman sker genom en digital anmälan via Anmälan kränkande behandling, Drafit. Verksamhetschefen, som enligt punkt 4:4 i bildningsnämndens delegationsordning företräder huvudmannen, får information direkt när anmälan är upprättad via mail från systemet.

3. Rektorn får två val, antingen ska händelsen snabbutredas eller ska en grundligare utredning göras.

4. Rektor beslutar att en snabbutredning görs. Ibland kan en enkel utredning av skolans medarbetare vara tillräckligt när det framgår att händelsen är bagatellartad, enligt proposition 2005/2006:38 s.141. När rektor bedömer händelsen som bagatellartad och det inte finns fler händelser som berör samma barn/elev avslutas ärendet. Huvudmannen godkänner utredningen och utredningen bedöms då avklarad. Dokumentationen sparas i 10 år.

5. Rektor beslutar att ärendet ska utredas. Rektor ger den personal som ska utreda händelsen i uppdrag att biträda rektor i ärendet. Rektor informerar verksamhetschefen löpande om händelseutvecklingen i ärendet fram tills dess att ärendet avslutas. När ärendet är utrett godkänner rektorn utredningen. Verksamhetschefen godkänner å huvudmannens vägnar utredningen som då bedöms avklarad.

6. Vid presidieberedningar informeras bildningsnämnden löpande om anmäld utsatthet. Till nämndens sammanträden anmäls antal ärenden i Draftit.

Fastställd av bildningsnämnden 2015-05-05, § 53 Senast reviderad av bildningsnämnden 2020-06-10, § 43

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man. Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande ”Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima”. Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: ”Det får vara någon måtta med tramset.” Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i ”riktiga kläder” eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]
- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Personal har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]
- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen. Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]

